

Portrét plemene:

Stafordširský bulteriér: Malý gladiátor

Pod pojmem „bulteriér“ si dnes lze představit různá plemena: anglického bulteriéra, amerického stafordširského teriéra, ba i pitbulteriéra. Ale původnímu originálnímu typu zvanému „Bull – and – Terrier“ ze všeho nejvíce odpovídá stafordširský bulteriér.

Portrét plemene:

Jak známo, vznikl křížením původních buldoků se starými anglickými teriéry. Oba američtí bulteriéři jsou jen jeho mladšími zámořskými alternativami. A všichni původně vznikli pro účely psích zápasů.

Anti-postrach ulice aneb ošidnost škatulek

Proto jsou také všichni mnohými řazeni do kontroverzní skupiny tzv. bojových

POZOR NA OBEZITU!

Aby stařáci zůstali tím, čím mají být, tedy silnými, svalnatými psy pevných tvarů, a nestaly se z nich neforemné válce, potřebují hodně pohybu. V mládí bývají bouřliví a překypují temperamentem, v dospělosti se z nich pak stávají vyrovnaní, charakterní psi, jež je někdy třeba do pohybu pobízet.

psů. Právě na příkladu stafordširského bulteriéra je však zřejmé, jak jsou podobná paušální škatulkování zavádějící a jak málo říkají o tom, jaká jednotlivá plemena skutečně jsou. Protože stafordširský bulteriér je navzdory své bojové minulosti pravým opakem toho, co by se dalo označit jako „postrach ulice“. Pokud by se od něho kolemjdoucí měli něčeho obávat,

Uplatnění nacházejí stafordširští bulteriéři v tzv. bull sportech

pak jedině toho, že je ulíže, umlátí ocasem nebo radostí povalí.

K lidem, a to i k těm cizím, se totiž většinou chová mimořádně přátelsky, ne nadarmo mu v Anglii přezdívají „nanny-dog“ - chůva k dětem. Veskrze optimistická osobnost a nekonečný entuziasmus stafbulíka mohou v lidech vzbudit pocit, že by je chtěl „samou láskou sníst“, rozhodně ne, že by je chtěl „sežrat“. I když zdálky a na první pohled dokáže vyvolat respekt, protože navenek si uchoval všechny atributy „bojových psů“ - kompaktní, svalnatou postavu i velkou hlavu s nápadně silnými čelistmi a mohutnými žvýkacími svaly.

Černá minulost v „Černé zemi“

Bulteriéři, kteří neodpluli za moře, ale

Jsou to hladkosrstí, dobře vyvážení a na svou velikost velmi silní psi

Portrét plemene:

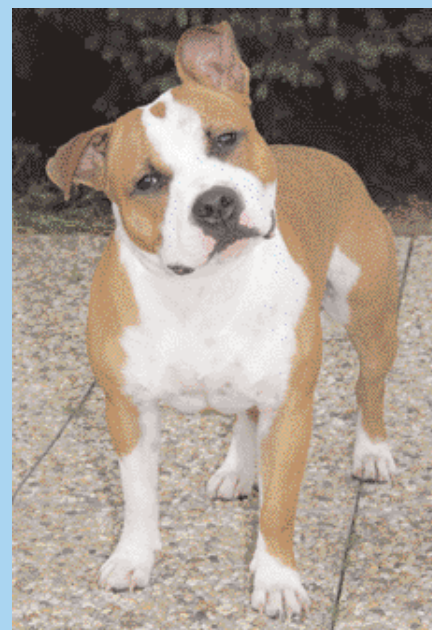
„Stafulíci mají obrovskou radost ze života. Jsou psi obdobou oněch vzácných lidí, kteří jsou za všech okolností veselí a šťastní.“

zůstali v Anglii, si víceméně zachovali původní formu. Byli neodmyslitelně spojeni s tzv. „Black country“, rudnou

aglomerací v hrabství Staffordshire. Tamní chovatelé rekrutující se z řad horníků z dolů a dělníků z oceláren je využívali především ke psím zápasům. Vždyť takový úspěšný psí zápasník dokázal svému pánovi za jediný večer vydělat více, než si přinesl domů při tehdy čtrnáctihodinové pracovní době za dřinu v hutích nebo dolech za celý měsíc!

V 19. a na počátku 20. století (i když oficiálně byly v Anglii souboje zvířat již od roku 1835 zakázány) byli stafordširští bulteriéři, či přesněji jejich předkové, chováni v první řadě pro psí zápasy. Byli považováni za tvrdé, silné bojové psy neznající strach.

Když se po dlouhém úsilí podařilo díky osvětě, ochráncům zvířat a tvrdým

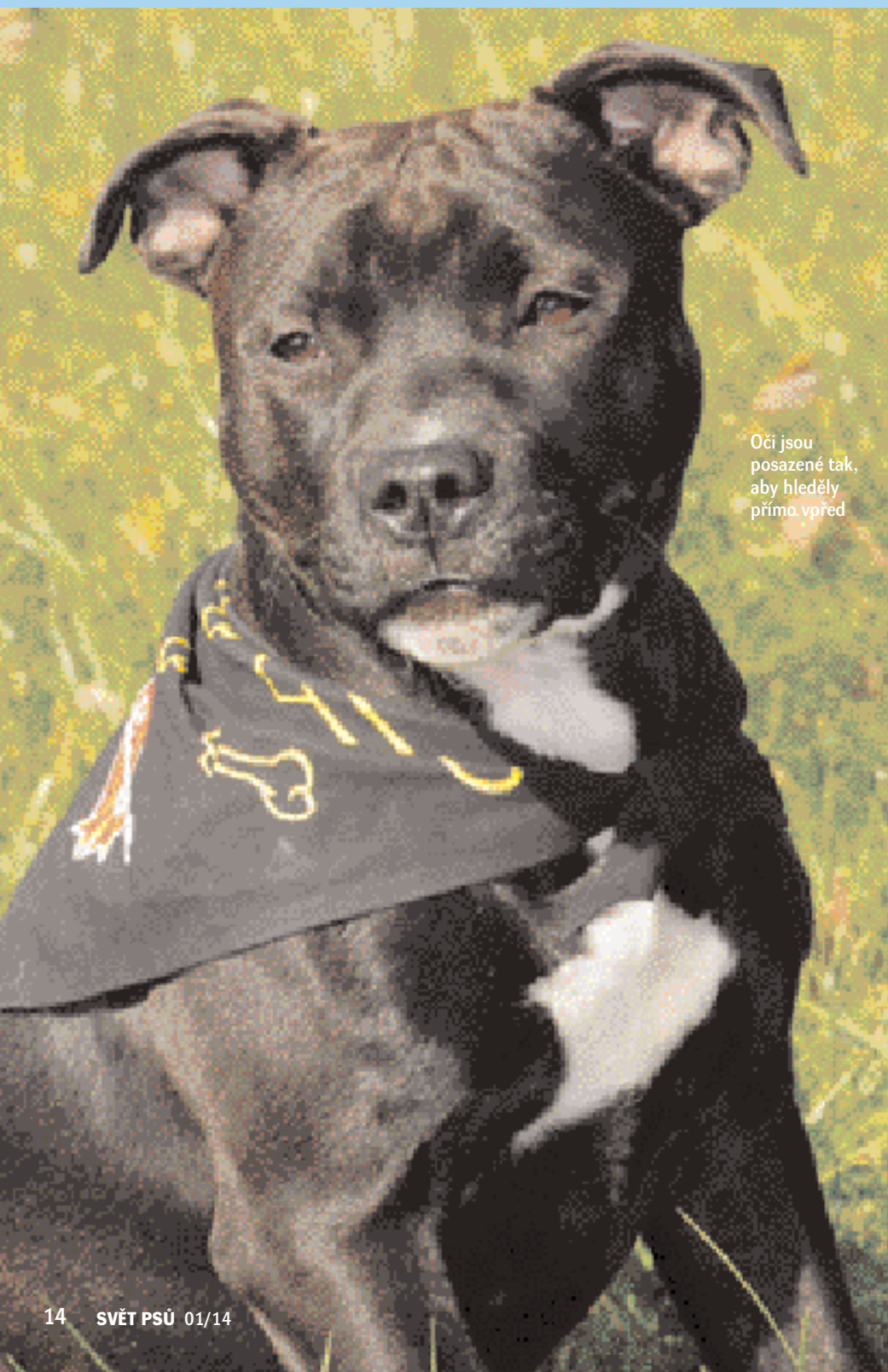
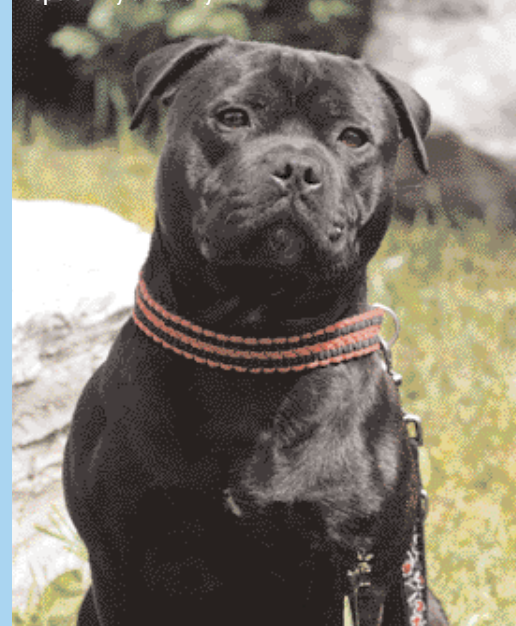
Základní barva je často kombinovaná s bílou

policejním postihům (a také s postupným vylepšováním životních podmínek dělníků) tuto krutou lidovou zábavu nakonec přece jen utlumit a zabránit zneužívání psů, paradoxně to téměř znamenalo zánik původních bulteriérů. Naštěstí tito psi nikdy nebyli šlechtěni k tomu, aby útočili na lidi, ani při sebevětším vzrušení. Naopak, s lidmi museli žít v tom nejtěsnějším svazku, početné rodiny čítající spoustu dětí žily natěsnány v maličkých chudinských domcích v dělnických čtvrtích. Psi žijící v takovém prostředí museli být absolutně mírumilovní a mít nervy ze železa. Právě tyto vlastnosti se jim měly v blízké

DÉLKA ŽIVOTA

Podle údajů UK Kennel Clubu je průměrná délka života 12,75 roku.

Budí respekt, přitom je ale velmi spolehlivý a laskavý

Oči jsou posazené tak, aby hleděly přímo vpřed

Lícni svaly velmi výrazně vyvinuté

Kohoutková výška 35,56 – 40, 64 cm. Hmotnost 12, 71 - 15, 43

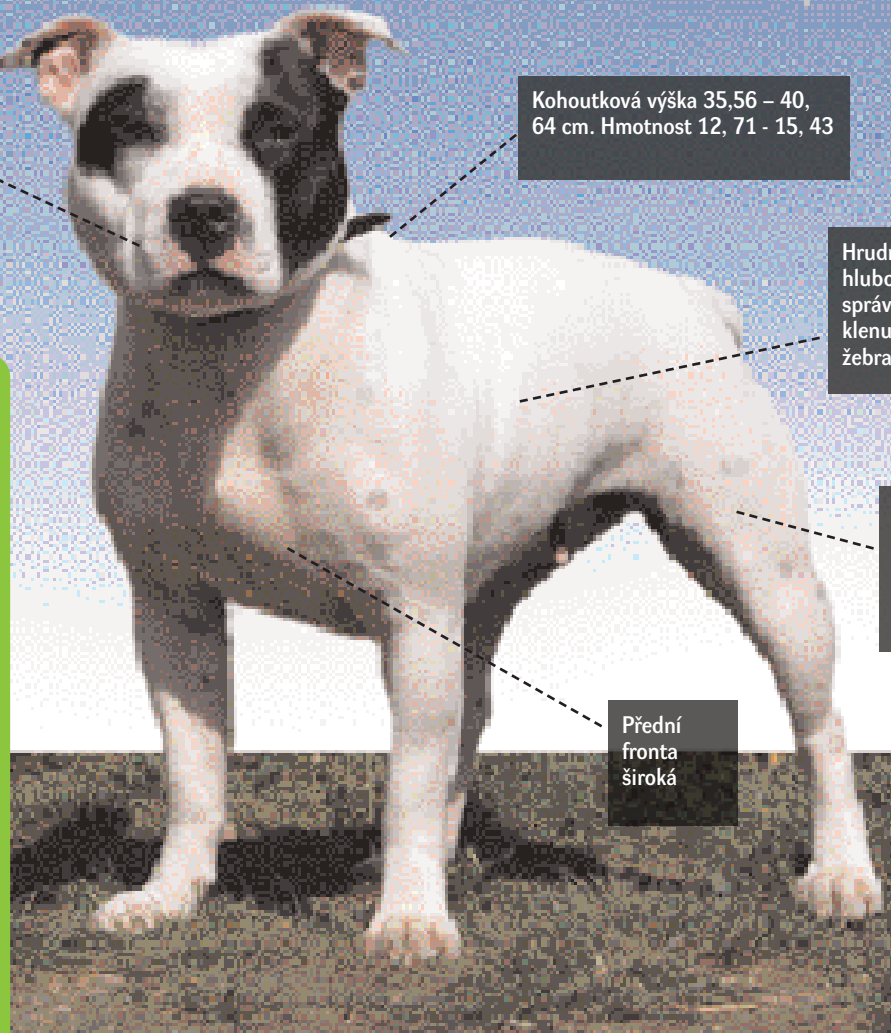
Hrudník hluboký, správně klenutá žebra

Končetiny dobře osvalené

Přední fronta široká

Standard krátce Staffordšířský bulteriér

ZEMĚ PŮVODU: Velká Británie
CHARAKTERISTIKA: Hladkosrstý, dobře vyvážený a na svou velikost velmi silný pes. Svalnatý, aktivní a pohyblivý. Statečný, nebojácný a naprosto spolehlivý pes.
HLAVA: Krátká, celkově hluboká, s širokou lebkou. Velmi vyvinuté lícni svaly. Stop výrazný, morda krátká, nos černý.
OČI: Přednost mají tmavé oči, jejich zbarvení se však může vztahovat k barvě srsti. Kulaté a středně velké.
UŠI: Růžovité nebo polovztyčené, ani velké, ani těžké.
KRK: Svalnatý, poměrně krátký, s jasnými obrysy, směrem k ramenům se rozšiřující.
TĚLO: Bedra krátká, hřbetní linie rovná. Široká přední fronta, hluboký hrudník, správně klenutá žebra. Tělo je svalnaté, s jasnými obrysy.
OCAS: Středně dlouhý, nízko nasazený ocas se ke špičce zužuje a je nesený poměrně nízko. Neměl by být příliš zatočený – lze jej připodobnit k ramenu starých pump.
POHYB: Volný, vydatný a cílý pohyb s racionálním využíváním energie. Končetiny se při pohledu zepředu i zezadu pohybují souběžně. Z pánevních končetin vychází zjevný posun.
SRST: Hladká, krátká a hustá.
BARVA: Červená, plavá, bílá, černá nebo modrá, nebo kterákoliv z těchto barev s bílou. Žíhaná všech odstínů nebo žíhaná s bílou. Černá s pálením nebo játrová barva je vysoce nežádoucí.
VELIKOST: Požadovaná kohoutková výška činí 35,56 – 40,64 cm. Hmotnost psi 12,71 – 17,25 kg, feny 10,89 – 15,43 kg
KONTAKT: www.staffbullclub.cz

budoucnosti velmi hodit a v podstatě jim zachránily existenci.

Bulteriér na rozcestí

Psi, kteří přišli o své tradiční „povolání“, se v zásadě rozštěpili do dvou skupin. Těch čistě bílých se ujal James Hinks a skupinka jeho přátel a postupně z nich vyšlechtili jedinečného anglického bulteriéra s jeho typickou vejčitou, klabonosou hlavou a vzpřímenýma ušima. Těch ostatních nejrůznějších barev se ujali Joseph Dunn a Joe Mallen. Roku 1935 se sešli spolu s dalšími chovateli na schůzi, založili specializovaný klub, sepsali standard staffordšířského bulteriéra a oficiálně plemeno zaregistrovali. Aby se předešlo záměně s jinými psy typu bull, byl pro plemeno zvolen nový název „Staffordshire Bull Terrier“ - staffordšířský bulteriér“ - podle oblasti, kde byli tito psi v té době chováni nejvíce. Záhy uspořádal nový klub první výstavu staffordšířských bulteriérů, jíž se zúčastnilo 27 zvířat, a zanedlouho další, kam dorazilo už 60 psů. V roce 1937 se předvedli na Cruftu, o dva roky později byli uznáni Kennel Clubem. Staronové plemeno bylo zachráněno!

Raketový vzestup	
ROK	POČET ŠTĚŇAT
2008	383
2009	543
2010	526
2011	606
2012	800

Z bojovníka mazlíček

A mimořádně úspěšný přerod někdejšího psího bojovníka v rodinného mazlíčka dále pokračoval. Dnes už můžeme říci, že se povedl dokonale! V kolébce teriérů, ve Velké Británii, si plemeno dlouhodobě udržuje pozici jedničky mezi teriéry, také v absolutním žebříčku plemen se pohybuje kolem pátého místa. I v USA, kam se dostalo až po

Baví je i agility a dokážou v ní uspět, i když pro ni nemají ty nejlepší tělesné dispozice

Stále je to teriér nabitý energií a schopný v okamžiku přejít do nejvyšších obrátek

„Pokud má stafordširský bulteriér problém, nachází se na druhé straně vodítka!“

2. světové válce, a v Kanadě je čím dál oblíbenější.

A nemusíme chodit tak daleko, raketový vzestup zaznamenává i u nás. Zatímco v roce 1994 bylo odchováno pouhých 152 čistokrevných štěňat, o 17 let později to bylo už 800 štěňat, a plemeno se tak probojovalo na sedmé místo, do elitní desítky nejpopulárnějších plemen!

Dvě stránky jedné mince

Pro „stafíka“ je typická dvojkolejnost. Je energický, přitom klidný, drsný i jemný, mírumilovný, ale ostrážitý, otevřený a přátelský, přesto svému pánovi neskonale oddaný... I když to není tzv. „pes jednoho pána“, protože svými city nešetří a zahrnuje jimi každého, kdo mu dá najevo přízeň, zároveň je věrným stínem svého majitele. Doma se od něj nehne prakticky na krok, chce mu být stále nablízku, dotýkat se ho, mačkat se na něj, sedět mu na klíně, spát s ním v posteli... Všechny tyto protiklady tvoří dvě stránky

jedné mince a jen dohromady vystihují skutečnou povahu plemene.

Klame tělem

Stafordširský bulteriér dodnes tak trochu klame tělem. Vypadá jako gladiátor, leckdo méně informovaný si ho je schopen splést s obávaným pitbulem. Jen trochu menším... Na svou sotva střední výšku je extrémně silný a svalnatý. Zkrátka budí respekt.

Přitom je uznávaným canisterapeutickým psem, proslulým svou schopností okamžitě navázat kontakt s lidmi. Bez

zábran se vrhne k nemocnému člověku, kterého vidí poprvé v životě, mává ocasem jako o život a olizuje mu obličej.

Působí těžkopádně, dokáže však být přeborníkem v obedienci i agility. Je univerzální, velmi dobře cvičitelný a citlivě reaguje na pokyny majitele.

Učí se rychle a cviky vykonává s velkou porcí entuziasmu.

Někdy však dokáže být také pořádně tvrdohlavý. Bývá právě tak aktivní, jak si jeho pán přeje. Proto mezi stafíky najdeme obězí gaučové válečky i vrcholové sportovce.

Plemeno se vyznačuje typickou obličejovou mimikou

Držet si najednou dva psy tohoto plemene - to už si žádá určitou zkušenost

Bud' připraven!

Protože přes všechnu tu chválu, která už o tomto plemeni byla řečena, to neznamená, že by s ním vždycky všechno bylo snadné. Málo platné, stále je to ve svém základu teriér nabitý energií a schopný v okamžiku přejít od nuly do nejvyšších obrátek. Staffici jsou sice stále veselí, šťastní psi, doma bezvadní společníci - což však neznamená, že by nemohli automaticky

Dobře se cvičí, s poslušností nebývají problémy

vystartovat, když před nimi v dálce přeběhne kočka nebo zajíc. Zkušený říká, že zásadní pravidlo, jehož je třeba se držet, zní: Bud' vždy připraven! Vždy myslí dopředu! Znamená to mimo jiné i to, mít psa na procházkách neustále pod kontrolou, nenechávat ho jen tak se samostatně potulovat po parku a seznamovat se se psy. A mít realistická očekávání - i známá tolerance tohoto bulteriéra má své limity. Štěně se snese s každým, ale když dospěje, může se to změnit. K soubojům tak někdy nečekaně dojde „jako z čistého nebe“. Málo platné, nevinně působící stafbulík má po svých dávných předcích stopy krve bojových psů

- a může se stát, že vybublá na povrch. Držet najednou dva a více psů - samců se tedy příliš nedoporučuje, zvláště pak ne začátečníkům.

I když je staffík od mládí zvykán na jiná domácí zvířata a snáší se s nimi dobře,

v době nepřítomnosti majitele je lepší zvířata oddělovat - tvrdí mnozí zkušení. Každému, kdo uvažuje o pořízení staffíka, doporučujeme, aby nejprve vyhledal nějakou komunitu, jež se kolem plemene sdružuje, a seznámil se s tím, jak „funguje“ v praxi - ve vztahu k jiným lidem, ke psům, k dětem. Protože jedna věc je o plemeni číst, druhá ho zažít na vlastní kůži.

Rozhodný, inteligentní staffík potřebuje stejně rozhodného, inteligentního a kynologicky vzdělaného pána, který si bude vědět rady s jeho dispozicemi. Bez dobré socializace, pevných pravidel a výcviku poslušnosti se neobejde. Nejvíc toho dokáže v rukou majitele, který už má se psy tohoto typu zkušenosti. Páníček musí zůstat klidný, důsledný, pevný v postojích a férový při výcviku. Zkrátka pes musí pochopit, že to není jen on, kdo má svou hlavu, že tvrdohlavý je i majitel a s neochvějnou důsledností trvá na provedení cviku, který se právě vyučuje.

Text L. Smrčková

Foto M. Smrček, archiv Luckybullteam (I. Vanišová), archiv A. Kuncové

Je to svalnatý, aktivní a pohyblivý pes

Kde se uplatní?

- bull sporty
- sportovní kynologie
- canisterapie
- záchranářský výcvik
- lovecká kynologie
- dogdancing
- dogtrekking
- coursing
- agility
- obediencie
- výstavy